

4-VUOTIAAN LAPSEN KEHITYSVAIHEITA.

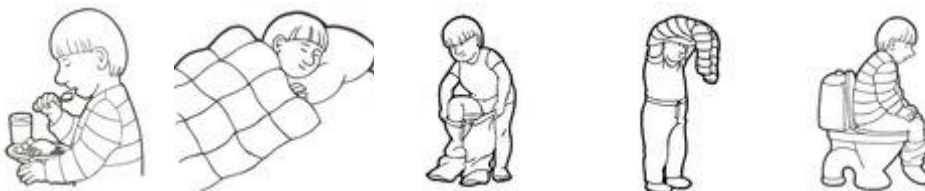
Yleistä lapsen kehityksestä:

- 4-vuotias lapsi on usein innokas, utelias, touhukas, puhelias, luova ja omatoiminen
- 4-vuotias pystyy jo hyvin olemaan erossa vanhemmistaan jonkin aikaa
- 4-vuotias haluaa olla iso ja pärjäävä ja on varsin taitava monissa asioissa. Hän on kuitenkin vielä pieni ja tarvitsee syliä, hoivaa ja hellittelyä. Hänen elämään kuuluu vilkas mielikuvitus ja hän saattaa kertoa villedä tarinoita, liioittelee ja kerskailee jutuissaan. Aikuisen ei pidä sekoittaa satuilua valehteluun, sillä tämän ikäisen lapsen mielessä todellisuus ja mielikuvitus sekoittuvat. Joillakin lapsilla on seuranaan mielikuvituskaveri.
- 4-vuotiaalla esiintyy vilkkaan mielikuvituksen vuoksi myös erilaisia pelkoja. Lasta ei saa väheksyä eikä saattaa naurunalaiseksi pelkojensa tai mielikuvitustarinoiden vuoksi. Vaikeiden tunteiden jakaminen aikuisen kanssa ja hyväksytyksi tuleminen kiukunkin keskellä ovat lapselle tärkeitä kokemuksia. Lapsi tarvitsee vakuuttelua, että hän on hyvä ja arvokas omana itsenään.
- 4-vuotiaan uhmakkuudella hakee voimakkaasti rajojaan, pahoittaa herkästi mielensä ja kokee häviämisen vaikeana; tarvitsee näissä asioissa aikuisen ohjausta, tukea ja rajojen asettamista

Arkitaidot:

- osaa syödä itse ja käyttää oikein ruokailuvälineitä
- tunnistaa wc-tarpeensa ja käy itsenäisesti wc:ssä, osaa pyytää aikuisen apua tarvittaessa
- nukkuu usein vielä päiväunet päivähoidossa, osaa rauhoittua lepohetkellä
- pukee ja riisuu lähes itsenäisesti, osaa pyytää aikuisen apua tarvittaessa

Sosiaaliset- ja yhteistyötaidot

- yhteisleikit 2-3 lapsen ryhmässä sujuvat (rooli-, kotileikki yms), mutta leikeissä ei ole vielä suunnitelmaa yhteisen päämäärän saavuttamiseksi
- lapsen mielenkiinto kohdistuu enemmän kavereihin kuin itse toimintaan
- leikki on vastavuoroista
- keskittyy n. 15 min tekemiseen, jopa puoli tuntia, jos on motivoitunut tai aikuinen on tukena
- pystyy noudattamaan 2-osaisia ohjeita
- osaa ilmaista tunteensa ja jossain määrin kykenee sietämään pettymyksiä

Kädentaidot:

- kynäote on yleensä oikea ts. peukalo-etusormi-keskisormi-ote
- piirtää tunnistettavia asioita esim. ihmishahmo on pää-jalkainen
- osaa jäljentää mallikuvioita(esim. ympyrä, risti, neliö)
- leikkaa saksilla suoraa viivaa pitkin
- osaa pujotella isoja helmiä muovilankaan
- kätisyys vakiintuu, mutta voi vielä vaihdella(5-vuotiaalla selkeä)
- tekee mielellään erilaisia kädentöitä: esim. muovailee, leipoo, rakentelee palikoilla
- osallistuu mielellään arjen töihin kotona

Liikunnalliset taidot:

- juoksee sujuvasti, kävely ja tasapaino ovat hallinnassa
- hyppää tasa- sekä haara-perushyppyjä
- kävelee portaita ylös ja alaspäin vuorotahtiin
- osaa heittää palloa ja ottaa kiinni kahdella kädellä
- osaa hypätä yhdellä jalalla 4-5 kertaa
- seisoo yhdellä jalalla 5-6 sekuntia
- harjoittelee hiihtämistä, luistelua, pyöräilyä ja uintia
- on seikkailunhaluinen ja haluaa kokeilla rajojaan myös liikunnassa
- haluaa kiipeillä telineissä ja puissa, keinuu, hyppii, pomppii, vauhti on koko ajan kova

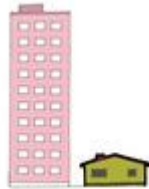
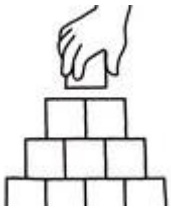
Kielelliset taidot:

- 4-vuotias elää puhumisen kulta-aikaa
- kyselee ja kertoo paljon: mitä? miksi? milloin?
- osaa kertoa kuvasta
- nauttii sanoilla leikkimisestä, loruilusta, runoilusta ja satujen kertomisesta
- haluaa ja jaksaa kuunnella jo pitkiäkin tarinoita
- käyttää vähintään 3-4 sanaisia lauseita
- puhe on selkeää äännevirheitä lukuun ottamatta ja alkaa olla kieliopillisesti oikeaa, taivuttaa sanoja oikein ja osaa käyttää monikkoa
- alkaa käyttää ja ymmärtää erilaisia käsitteitä, esim. aikaisin/ myöhään, tänään/ huomenna, nopeasti/ hitaasti jne.
- ymmärtää kysymyksiä ja osaa toimia 2-osaisten ohjeiden mukaan
- tuntee kolme neljästä yleisimmästä väristä (sininen, punainen, keltainen, vihreä)

Matemaattiset valmiudet ja hahmottaminen:

- luettelee numeroita ainakin kolmeen saakka oikeassa järjestyksessä
- ymmärtää, että lukusanoja käytetään laskemiseen
- osaa luokitella asioita, jotka ovat samanlaisia ja kuuluvat yhteen
- osaa koota 12-20 palan palapelejä
- osaa vertailla kokoja
- osaa kertoa ikänsä
- osaa pelata pelejä
- tunnistaa muodot (ympyrä, neliö, kolmio)
- mallirakentelu onnistuu ainakin kolmella palikalla

4-vuotiaan kehitysvaiheet on koottu seuraavista lähteistä:

- Neuvolan ohjeet
- MLL/ Vanhempainnetti
- Perusharjaannuttamiskansio/ Nokia

4-vuotiaan kehitysvaiheita

Irja Pitkänen/ kelto.

3.1.2011

**Sillä on taitavat tassut
ja iloinen mieli,
loruava kieli.
Juoksemaan sen tekee mieli.
Mikä se on?**